

Új tanterv 10. évfolyam ismétlő dolgozat

A magyarság története 1301-1490-ig

Fogalmak: bandérium, aranyforint, regálé, harmincad, kapuadó, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, úriszék, báró, köznemes, kilenced, ősiség, perszónálunió, végvári rendszer, rendi országgyűlés, kormányzó, huszita szekérvár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, corvina.

Személyek: I. Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, „hosszú hadjárat”, Kapisztráni Szent János, Hunyadi Mátyás, Vitéz János, Kinizsi Pál

Topográfia: Buda, Visegrád, Nándorfehérvár, Moldva, Havasalföld, Várna

Kronológia: 1308–42 (I. Károly), 1342–82 (I. /Nagy/ Lajos), 1351 (I. /Nagy/ Lajos törvényei), 1387–1437 (Luxemburgi Zsigmond), 1444 (a várnai csata), 1448 (rigómezői csata) 1456 (a nándorfehérvári diadal), 1458–90 (I. /Hunyadi/ Mátyás).

A világ és Európa a kora újkorban

Fogalmak: gyarmatosítás, ültetvény, tőke, kapitalizmus, világkereskedelem, abszolutizmus, reformáció, protestáns, evangélikus, református, katolikus megújulás=ellenreformáció, jezsuita, barokk, manufaktúra, vetésforgó, anglikán, puritán, Jognyilatkozat, alkotmányos monarchia, merkantilizmus.

Személyek: Kolumbusz, Magellán, Vasco da Gama, V. Károly, Luther, Kálvin, Loyolai Szent Ignác, III. Pál pápa, Kopernikusz, Spinoza, I. Erzsébet, Cromwell, XIV. Lajos, I. (Nagy) Péter.

Topográfia: Trident, Németalföld, London, Versailles, Szentpétervár.

Kronológia: 1492 (Amerika felfedezése), 1517 (Luther fellépése, a reformáció kezdete), 1545-1563(tridentini zsinat), 1618–48 (a harmincéves háború), 1642–49 (az angol polgárháború), 1689 (a Jognyilatkozat kiadása).

Magyarország a kora újkorban

Fogalmak: örökös jobbagység, hajdú, hódoltság, vitézlő rend, unitárius, kuruc, labanc, rendi konföderáció, trónfosztás.

Személyek: II. Lajos, Szapolyai János, I. Ferdinánd, I. Szulejmán, Dobó István, Zrínyi Miklós, Károli Gáspár, Bocskai István, Bethlen Gábor, Pázmány Péter, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő, II. Rákóczi Ferenc.

Topográfia: Mohács, Kőszeg, Buda, Hódoltság, Királyi Magyarország, Erdélyi Fejedelemség, Eger, Szigetvár, Sárospatak, Ónod, Nagyszombat, Bécs.

Kronológia: 1526 (a mohácsi csata), 1541 (Buda török elfoglalása, az ország tényleges három részre szakadása), 1552 (Eger sikertelen török ostroma), 1566 (Szigetvár eleste), 1591–1606 (a tizenöt éves háború), 1664 (Zrínyi Miklós téli hadjárata, a vasvári béke), 1686 (Buda visszafoglalása), 1699 (a karlócai béke), 1703–11 (a Rákóczi-szabadságharc), 1707 (az ónodi országgyűlés), 1711 (a szatmári béke).

Felvilágosodás, forradalmak és a polgárosodás kora

Fogalmak: felvilágosodás, racionalizmus, a hatalmi ágak megosztása, természetjog, társadalmi szerződés, népszuverenitás, emberi jogok, szabad verseny, felvilágosult abszolutizmus, Emberi és polgári jogok nyilatkozata, alkotmány, girondiak, jakobinus, terror, nacionalizmus, emancipáció, antiszemitizmus, liberalizmus, nacionalizmus, nemzet, konzervativizmus, szocializmus, tőkés, Szent Szövetség, ipari forradalom, gyár, a mezőgazdaság forradalma, vetésforgó, urbanizáció.

Személyek: Montesquieu, Voltaire, Rousseau, Adam Smith, II. (Nagy) Frigyes, Nagy Katalin, Washington, XVI. Lajos, Danton, Robespierre, Napóleon, Metternich, Watt, Stephenson, Marx.

Topográfia: Párizs, Poroszország, Szilézia, Lengyelország, gyarmatok Észak-Amerikában, Waterloo.

Kronológia: 1776. július 4. (az amerikai Függetlenségi nyilatkozat kiadása, az Amerikai Egyesült Államok létrejötte), 1789. július 14. (a Bastille ostroma, a francia forradalom kitörése), 1793–1794 (a jakobinus diktatúra), 1804–1814/15 (Napóleon császársága), 1825 (gőzmozdony) 1848 (forradalmak Európában).

Az újjáépítés kora Magyarországon

Fogalmak: betelepítés, betelepülés, görög katolikus, görög keleti, Pragmatica Sanctio, Helytartótanács, felsőtábla, alsótábla, vámrendelet, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, jobbágyrendelet, nyelvrendelet

Személyek: III. Károly, Mária Terézia, II. József, Kazinczy Ferenc.

Topográfia: Határőrvidék, Bácska, Bánát.

Kronológia: 1723 (Pragmatica Sanctio), 1740–80 (Mária Terézia), 1767 (Úrbéri rendelet) 1777 (Ratio Educationis) 1780–1790 (II. József).

Reformkor, forradalom és szabadságharc Magyarországon

Fogalmak: reform, polgári átalakulás, liberális nemesség, centralista, cenzúra, államnyelv, önkéntes és kötelező örváltás, közteherviselés, érdekegyesítés, védővám, márciusi ifjak, nemzetőrség, áprilisi törvények, felelős kormány, sajtószabadság, népképviselő, cenzusos választójog, jobbágyfelszabadítás, tavaszi hadjárat, Függetlenségi nyilatkozat, nemzetiségi törvény.

Személyek: Széchenyi István, Wesselényi Miklós, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Eötvös József, Metternich, Batthyány Lajos, Szemere Bertalan, Petőfi Sándor, Jellasics, Görgey Artúr, Ferenc József, Windischgrätz, Bem József.

Topográfia: Pest-Buda, Vaskapu, Pákozd, Isaszeg, Debrecen, Világos

Kronológia: 1830 (Széchenyi István: Hitel című művének megjelenése, a reformkor kezdete), 1832–36 (rendi országgyűlés), 1844 (a magyar nyelv államnyelvvé nyilvánítása), 1848. március 15. (forradalom Pesten), 1848. április 11. (az áprilisi törvények), 1848. szeptember 29. (a pákozd csata), 1849. április 6. (az isaszegi csata), 1849. április 14. (a függetlenség kimondása), 1849. május 21. (Buda felszabadítása), 1849. augusztus 13. (a világosi fegyverletétel).